

Compilation of Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education related terms that are frequently understood, interpreted and translated differently

Promoting Human Rights Education and Democratic Citizenship in Eastern Partnership countries

<http://eap-pcf-eu.coe.int>

Programmatic Cooperation Framework for Armenia, Azerbaijan, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine and Belarus

Funded by the European Union and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented by the Council of Europe

All requests concerning the reproduction or translation
of all or part of this document should be addressed
to the Directorate of Communication
(F-67075 Strasbourg Cedex or publishing@coe.int).

All other correspondence concerning this
document should be addressed to the
Directorate General of Democracy.

This publication has been funded by a joint project
between the European Union and the Council of Europe.

Cover and layout: Documents and Publications
Production Department (SPDP), Council of Europe.

This publication has not been copy-edited to
correct typographical and grammatical errors.

© Council of Europe, April 2017

Printed at the Council of Europe.

Compilation of Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education related terms that are frequently understood, interpreted and translated differently

This compilation of Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education related terms and their equivalents in Armenian, Azerbaijani, Belarusian, Georgian, Romanian and Ukrainian is developed in cooperation with the national EDC/HRE experts, education professionals and decision makers. It is recommended to use to ensure quality of EDC/HRE translation and interpretation. In cases where several variants of translation are suggested, the equivalent depends on a context and the choice belongs to a translator/interpreter.

	English	Armenian	Azerbaijani	Belarusian	Georgian	Romanian (Moldova)	Ukrainian
1.	Action-based skills	հատուկություններ գործողությունների հիման վրա	təcrübə əsaslı bacarıqlar	Актуалізаваныя ўменні / навыкі	პრაქტიკული უნარები, მოქმედებაზე დაფუძნებული უნარები	Abilități bazate pe acțiune	Навички, набуті на основі дії
2.	Active approach	ակտիվ մոտեցում	fəal yanaşma	Актыўны падыход	აქტიური მიდგომა	Abordare activă	Активний підхід
3.	Active citizenship	ակտიվ քաղաքացიություն	fəal vətəndaşlıq	Актыўная грамадзянская пазіцыя	აქტიური მოქალაქეობა	Cetățenie activă	Активне громадянство
4.	Active participation	ակտიվ მասնակցություն	fəal iştirak	Актыўны ўдзел	აქტიური მონაწილეობა	Participare activă	Активна участь
5.	Activism (activist)	ակტივიზმი (ակტივისტი)	fəallıq (fəal)	Актывізм / актыўная дзейнасць (актывіст)	აქტივიზმი (აქტივისტი)	Activism (activist)	Активізм (активіст)
6.	Advocacy	ადავოკატურა	təbliğat	Грамадская падтрымка / інфармацыйна-прапагандысцкая работа	ადვოკატურა	Susținere	Адвокативна практика

7.	Anti-racist education	հակառասիստ ական կրթություն	anti-ırqçı təhsil	Антырасісцкае выхаванне	ანტირასისტუ ლი განათლება	Educație anti- rasistă	Анти-расистська освіта
8.	Assessment	գնահատում	qiymətləndirmə	Ацэньванне	შეფასება	Evaluate	Оцінювання
9.	Attitudes	վերաբերմունք	münasibət	Стаўленне / погляды / меркаванні	დამოკიდებულ ებები	Atitudini	Ставлення
10.	Awareness	իրագեկվածույ թյուն	anlama, maariflənmə	Дасведчанасць, інфармаванасць	ინფორმირებუ ლობა	Conștientizare	Усвідомлення
11.	Awareness rising	իրագեկության բարձրացում	maarifləndirmə	Павышэнне інфармаванасці	ცნობიერების ამაღლება / ცნობადობის ამაღლება / ინფორმირებუ ლობის ზრდა	Conștientizare în creștere	Усвідомлювання
12.	Behaviour management	վարքագծի կառավարում	davranışın idarəedilməsi	Кіраванне паводзінамі	ქცევის მართვა	Gestionarea comportamentul ui	Управління поведінкою / дисциплінуванн я
13.	Bullying	ահաբեկում	təhdid	Булінг / здзеки / прыгнёт / запалохванні	ბულინგი	Hărțuire	Цькування/ булінг

14.	Campaigning	քարոզարշավ	təşviqat	Агітацыя / удзел у кампаніях / правядзенне кампаній	კამპანიის წარმოება	Campanie	Проведення кампаній
15.	Capacity building	կարողությունների զարգացում	təkmilləşdirmə	Умацаванне патэнцыялу	შესაძლებლობა თაგანვითარება, ქმედითუნარიანობის ამაღლება	Consolidarea capacităților	Розвиток потенціалу
16.	Capacity for teacher training	կարողությունների ուսուցիչների վերապատրաստման համար	müəllim üçün təkmilləşdirmə imkanları	Патэнцыял педагогічнай адукацыі	მასწავლებელთა მომზადების შესაძლებლობა	Capacitatea de formare a cadrelor didactice	Потенціал/ можливості для навчання вчителів
17.	Change-centred competences	փոփոխություններին ուղղված կონაყետենցիաներ	dəyişikliklərə yönəlmiş səriştələr	Кампетэнцыі арыентаванасці на змены	ცვლილებებზე მორგებული კომპეტენციები	Competențe centrate pe schimbare	Компетентності необхідні для змін
18.	Citizenship	քաղաքացიութուն	vətəndaşlıq	Грамадзянскасць	მოქალაქეობა	Cetățenie	Громадянськість
19.	Civic	քաղաքացիական	vətəndaşşünaslıq	Грамадзянскі	მოქალაქეობრივი, სამოქალაქო	Civic	Громадянський

20.	Civic education	քաղաքացիական կրթություն	vətəndaş təhsili	Грамадзянская адукацыя	განათლება	Educație civică	Громадянська освіта
21.	Civic participation	քաղաքացիական մասնակցություն	vətəndaş iştirakı	Грамадзянскі ўдзел	სამოქალაქო მონაწილეობა	Participare civică	Громадянська участь
22.	Civil rights	քաղաքացիական իրավունքներ	vətəndaş hüquqları	Грамадзянскія правы	სამოქალაქო უფლებები	Drepturi civile	Громадянські права
23.	Civil society	քաղաքացիական հասարակություն	vətəndaş cəmiyyəti	Грамадзянская супольнасць	სამოქალაქო საზოგადოება	Societate civilă	Громадянське суспільство
24.	Classroom management	դասարանի կառավարում	sınıfın idarəedilməsi	Класнае кіраўніцтва / кіраванне працай класа	კლასის მართვა	Managementul clasei	Класне керівництво
25.	Coaching	վարժեցում, հրահանգավորում	kouçing	Коўчынг	ქოუჩინგი / წვრთნა	Antrenament	Коучінг
26.	Collaboration	համագործակցություն	əməkdaşlıq	Супрацоўніцтва	კოლაბორაცია / თანამშრომლობა	Colaborare	Співпраця

27.	Collaborative work	համագործակցային աշխատանք	birgə iş	Сумесная (калектыўная) праца	კოლაბორაციული / თანამშრომლობითი მუშაობა	Activități de colaborare	Спільна робота
28.	Community	համայնք	icma	Супольнасць, грамадскасць	თემი	Comunitate	Громада
29.	Community involvement	համայնքային ներգրավվածություն	icmanın iştirakı	Далучэнне супольнасці, зварот да грамадскасці	თემის ჩართულობა	Implicarea comunității	Залучення громади
30.	Competences	կոմպეტենցიաներ	səriştələr (kompetensiyalar)	Компетэнцыі	კომპეტენციები	Competențe	Компетентності
31.	Confidence	վստահություն	əminlik	Упэўненасць	მტკიცე რწმენა / ნდობა	Încredere	Впевненість
32.	Conflict management	կոնფլիქტների կառավարում	münaqişələrin idarəolunması	Кіраванне канфліктамі	კონფლიქტის მართვა	Managementul conflictelor	Керування конфліктом
33.	Constructivist learning	կառուցողական ուսուցում	konstruktivist öyrənmə	Канструктывісцкае навучанне	კონსტრუქტივი სტული სწავლა	Învățare constructivistă	Конструктивістське навчання
34.	Controversial issues	վիճահարույց հարցեր	mübahisəli məsələlər	Спрэчныя пытанні / праблемы	სადავო საკითხები	Subiecte controversate	Суперечливі питання

35.	Cooperative learning	համագործակցային ուսուցում	birgə öyrənmə (təlim)	Сумеснае навучанне	თანამშრომლო ბითი სწავლა	Învățare prin cooperare	Кооперативне навчання
36.	Core competences	հիմնական կոմպետենցիաներ	əsas səriştələr (kompetensiyalar)	Базавыя кампетэнцыі	ძირითადი კომპეტენციები	Competențe de bază	Базові компетентності
37.	Creative thinking	ստեղծագործական მთადიერებები	yaradıcı təfəkkür	Творчае мысленне	შემოქმედებითი აზროვნება	Gândire creativă	творче мислення
38.	Critical thinking	քննադատական მთადიერებები	tənqidi təfəkkür	Крытычнае мысленне	კრიტიკული აზროვნება	Gândire critică	Критичне мислення
39.	Cross-curricular approach	მრავალმხარეანი მიდგომა	ümum-kurikulum yanaşması	Міждысцыплінарны падыход	დისციპლინათ აშორისი მიდგომა	Abordare inter-disciplinară	Міжпредметний підхід
40.	Cultural responsiveness	արձագանքման მշակულობა	mədəni həssaslıq	Культурная чуйнасць / чуйнасць да іншых культур	კულტურის ასპექტების გათვალისწინება	Impact cultural	Культурна чутливість
41.	Curriculum	ուսումնական დრագჳრ, კრթასკარც	kurikulum	Вучэбная праграма	კურიკულუმი	Curriculum	Навчальна програма

42.	Cyberbullying	կիբեքիետապն դում, կիբեքահաբեկում	kiber-təhdid	Кібербулінг	კიბერბულინგი	Intimidare	Кібербулінг/ цьування засобами цифрових медіа
43.	Decentering (decentration)	ապակենտրոնացնել (ապակենտրոնացում)	əks-mərkəzləşdirmə	Дэцэнтрацыя	დეცენტრაცია	Decentrare (decentralizare)	Децентрація
44.	Decision making	որոշման կայացում	qərar qəbul etmə	Прыняцце рашэнняў	გადაწყვეტილების მიღება	Luarea deciziilor	Прийняття рішення
45.	Democratic citizenship	ժողովրդավարական քաղաքացիություն	demokratik vətəndaşlıq	Дэмакратычная грамадзянскасць	დემოკრატიული მოქალაქეობა	Cetățenie democratică	Демократичне громадянство
46.	Democratic governance	ժողովրդավարական կառավարում	demokratik idarəetmə	Дэмакратычнае кіраванне	დემოკრატიული მმართველობა	Guvernare democratică	Демократичне управління
47.	Development education	կրթության զարգացում	inkişaf üçün təhsil	Адукацыя ў мэтах развіцця	განათლება განვითარებისათვის	Educație pentru dezvoltare	Освіта для розвитку

48.	Digital citizenship	რეალური ქალაქის ქვეყნის	rəqəmsal vətəndaşlıq	Лічбавае грамадства	ციფრული მოქალაქეობა	Cetățenie digitală	Цифрове громадянство
49.	Disability	ხაზმანაღამო ქონის	əlillik	Абмежаванне магчымасцяў	შეზღუდული შესაძლებლობე ბი	Dezabilitate	Обмеженість можливостей
50.	Disablism	ათხილქონის ხაზმანაღამო ქონის სკატონამე	əlil insanlara qarşı diskriminasiya	Дыскрымінацыя ў дачыненні да асоб з абмежаванымі магчымасцямі	დისკრიმინაციუ ლი მოპყრობა შეზღუდული შესაძლებლობე ბის საფუძველზე	Disablism	Дискримінація з огляду на обмеженість можливостей
51.	Discrimination	სურსკანთქ ონის	diskriminasiya	Дыскрымінацыя	დისკრიმინაცია	Discriminare	Дискримінація
52.	Dispositions	ქიქიქიქიქიქი	təmayüllər	Схільнасці	მიდრეკილებებ ი, განწყობილებებ ი	Temperamente	Готовність діяти / схильності
53.	Dissemination	საქარბონი	yayım	Распаўсюджван не	გავრცელება	Diseminare	Поширення
54.	Diversity	რადიადანთქ ონის	müxtəliflik	Разнастайнасць	მრავალფეროვნ ება	Diversitate	Різноманітність

55.	Education (community) actors	կրթության (համայնք) դերակատարներ	təhsil iştirakçıları	Суб'єкты / удзельнікі / прадстаўнікі сістэмы адукацыі (педагагічнай супольнасці)	განათლების მესვეურები	Factorii educaționali (în comunitate)	Суб'єкти освітньої дії (громади)
56.	EDC/HRE knowledge and understanding	ԺԲԿ/ՄԻԿ գիտելիքները և ըմբռնումը	DVT/İHT bilik və anlama	Веды і ўсведамленніў сферы ВДГ/АПЧ	ცოდნა და გაგება დემოკრატიული მოქალაქეობისა თვის განათლებისა და ადამიანის უფლებათა სწავლების შესახებ	ECD/EDO (Educație pentru cetățenie democratică/Educație pentru drepturile omului) cunoaștere și înțelegere	Знання і розуміння ОДГ/ОПЧ
57.	Education for Democratic Citizenship	Ժողովրդավարական քաղաքացիության կրթություն	Demokratik vətəndaşlıq naminə təhsil	Выхаванне дэмакратычнай грамадзянскасці	განათლება დემოკრატიული მოქალაქეობისა თვის	Educație pentru cetățenie democratică	Освіта для демократичного громадянства

58.	Education for sustainable development/ environmental education	կրթություն հանուն կայուն զարգացման / բնապահպանական կրթություն	davamlı inkişaf naminə təhsil/ ətraf mühit haqqında təhsil	Адукацыя ў мэтах ўстойлівага развіцця / экалагічнага выхавання	განათლება მდგრადი განვითარებისათვის / გარემოსდაცვითი განათლება	Educație pentru dezvoltare durabilă/educație ecologică	Освіта сталого розвитку
59.	Educational authorities	կրթության կառավարման մարմիններ	təhsili idarəedənlər	Органы кіравання адукацыяй	განათლებაზე პასუხისმგებელი ხელისუფლებების წარმომადგენელი	Autoritățile din domeniul educației	Органи управління освітою
60.	Educational institution	կրթական հաստատություն	təhsil müəssisəsi	Установа адукацыі	საგანმანათლებლო დაწესებულება	Instituție de învățământ	Навчальний заклад
61.	Educational professional	կրթության ոլորտի մասնագետ	peşəkar təhsil işçiləri	Спецыялісты ў сферы адукацыі	განათლების სპეციალისტი	Formare profesională	Педагоги
62.	Educational staff	կրթության կառավարման აշխատակազմ	pedaqoji kadrlar	Педагогічныя работнікі / выкладчыкі / работнікі сферы адукацыі	საგანმანათლებლო პერსონალი	Formarea personalului	Педагогічний персонал

63.	Educator	մանկավարժ	təhsilverən	Педагог / выкладчык	განათლების სპეციალისტი	Educator	Освітянин
64.	Empower (students)	արտոնել (սովորողներին)	ruhlandırma	Пашыраць правы і магчымасці / пашыраць паўнамоцтвы / ўпаўнаважваць) (навучэнцаў)	შესაძლებლობე ბით აღჭურვა (მოსწავლეების)	A împuternici (studentilor)	Розвивати почуття спроможності
65.	Empowerment (of young people)	արտոնում (երիտասարդն երի իրավունքների և հնարավորությ ունների ընդլայնում)	runlandırma	Пашырэнне правоў і магчымасцяў (малых людзей)	შესაძლებლობე ბით აღჭურვა (ახალგაზრდებ ის)	Împuternicire (adresat tinerilor)	(власна) спроможність
66.	Engaged citizen	ներգրավված քաղաքացի	cəlb olunmuş vətəndaş	Далучаны / зацікаўлены грамадзянін	ჩართული მოქალაქე	Angajarea cetățeanului	Залучений громадянин

67.	Enquiry (as a skill)	հարցում /որպես հմտություն/	tədqiqat bacarıǵı	Навык доследчай дзеинасці	გამორკვევის უნარი	Interogare (ca abilitate)	Дослідницькі навички
68.	Enquiry-based learning	հարցակենտրո ն ուսուցում	tədqiqata əsaslanan öyrənmə	Асобасна- дзеинасны падыход / Навучанне, заснаванае на доследчай дзеинасці	თანასწორობაზე დაფუძნებული სწავლა	Învățare bazată pe interogare	Особистісно- діяльнісний підхід
69.	Environment (natural)	շրջակա միջավայր (բնական)	ətraf mühit (təbii)	Навакольнае асяроддзе	გარემო (ბუნებრივი)	Mediul ambiant	Середовище (природне)
70.	Equality education	կրթության հնարավորությ ան հավասարությո ւն	bərabərlik təhsili	Навучанне прынцыпам роўнасці	განათლება თანასწორობის ათვის	Egalitatea în educație	Освіта заради рівності
71.	Ethical consumerism	բարոյագիտակ ան սպառողական ություն	etik istehlak	Этычныя спажыванне	ეთიკური მომხმარებლობ ა (ეთიკური კონსუმერიზმ)	Consum etic	Етичне споживання
72.	Evaluation	արժևորում	qiymətləndirmə	Ацэнка	შეფასება	Evalure	Оцінювання

73.	Exercise one's rights	սեփական իրավունքների իրացում	fərdin hüquqlarını təcrübədə öyrənmək	Ажыццяўленне пэўнага права / карыстацца правам	უფლებებით სარგებლობა	A exercita dreptul asupra cuiva	Користуватися власними правами
74.	Experiential learning	փորձառական ուսուցում	eksperiment əsaslı öyrənmə	Эмпірычнае навучанне / Практыка-арыентаванае навучанне	ემპირიული სწავლა	Învățare experimentală	Навчання на основі досвіду / емпіричне навчання
75.	Extremism	ծայրահեղականություն	ekstremizm	Экстремізм	ექსტრემიზმი	Extremism	Екстремізм
76.	Facilitate (facilitator, facilitation)	դյուրացնել (ֆասիլիտատոր, դյուրացում)	fasilitasiya	Фасілітаваць / спрыяць / садзейнічаць (фасілітатар, фасілітацыя)	ფასილიტაცია (ფასილიტატორი, ფასილიტაცია)	Facilitare (facilitator, facilitarea)	Фасилітувати / срияти (фасілітатор, фасілітація)
77.	Feedback	հետադարձ կապ	əks-əlaqə	Зваротная сувязь	უკუკავშირი	Conexiune inversă	Зворотний зв'язок
78.	Follow-up	խնդրի իրականացման համար անհրաժեշտ գործողությունների համալիր	icranın yoxlanması (və ya əlavə məlumat)	Далейшыя (наступныя) дзеянні (меры) / паслядзеянне	თემასთან ან საკითხთან დაკავშირებული	Consecință (ce va urma)	Продовження дій / наступна діяльність

79.	Formal education	ჭირაყ კრթოქოინ	formal təhsil	Фармальная адукацыя	ფორმალური განათლება	Educație formală	Формальна освіта
80.	Formal educational setting	ჭირაყ კრթასკან კარყარქროინ	formal təhsil qurumu	Установа адукацыі	ფორმალური განათლების გარემო	Setările educației formale	За умов формальної освіти
81.	Formative assessment	ღსაქორიი გნახათოინ	formativ qiymətləndirmə	Фарміруюае ацэньванне	განმავითარებე ლი შეფასება	Evaluare formativă	Формативне оцінювання
82.	Framework	ჯრჯანასკ, ხენქ	çərçivə	Рамка / аснова / кантэкст / база / структура	სტრუქტურა, ჩარჩო	Mediu de lucru	Рамки
83.	Gender	კანანგ ს თოღამარქკანგ ქრასახასა არიქოინ	gender	Гендар	გენდერი / სქესი	Gen	Гендер
84.	Global citizenship	გღრასკ ქრასრასქიქოინ	global vətəndaşlıq	Глабальная грамадзянства	გლობალური მოქალაქეობა	Cetățenie globală (universală)	Глобальне громадянство
85.	Global education	გღრასკ კრթოქოინ	global təhsil	Глабальная адукацыя	გლობალური განათლება	Educație globală	Глобальна освіта
86.	Good practice	იქრასკან ქორღ	yaxşı təcrübə	Станоўчая (карысная) практыка / перадавы вопыт	კარგი პრაქტიკა	Bune practici (experiență)	Добрі практики

87.	Governance of educational institutions	ուսումնական հաստատությունների կառավարում	təhsil müəssisələrinin idarəedilməsi	Кіраванне адукацыйнымі ўстановамі / арганізацыямі	საგანმანათლებლო დაწესებულებების მმართველობა	Guvernarea instituțiilor de învățământ	Управління закладами освіти
88.	Handle differences	տարբերությունների կարգավորում	müxtəliflikləri tənzimləmək	Рэгуляванне, пераадоленне адрозненняў	განსხვავებათა შეჯერება	Diferențe de conducere	Справлятися з різноманітністю
89.	Harassment	հետապնդում, ոտնձգություն	təcavüz	Ганенні / дамаганні	ჩაგვრა, დევნა, შევიწროება	Hărțuire, intimidare	Домагання
90.	Hate speech	ատելության խոսք	nifrət nitqi	Выказванні, якія распальваюць нянавісць / Рыторыка нянавісці	სიძულვილის ენა	Instigator la ură	Мова ненависті
91.	Human Rights Education	մարդու իրավունքների կրթություն	insan hüquqları təhsili	Адукацыя ў сферы правоў чалавека	ადამიანის უფლებათა სწავლება	Educația pentru Drepturile Omului	Освіта прав людини
92.	Human rights issues	մարդու իրավունքների խնդիրներ	insan hüquqları məsələləri	Пытанні правоў чалавека / праблематыка правоў чалавека	ადამიანის უფლებათა საკითხები	Problemele Drepturilor Omului	Проблеми / питання з прав людини
93.	Identity	ինքնություն	mənsubiyyət (identiklik)	Идэнтычнасць	იდენტობა	Identitate	Ідентичність

94.	Implementation	իրագործում	tətbiq etmək, reallaşdırmaq	Рэалізацыя / ажыццяўленне / выкананне	იმპლემენტაცია / დანერგვა	Implimentare	Впровадження
95.	Inclusion	ներառում	inklüziya	Інклюзія / далучэнне	ინკლუზია	Incluziune	Інклюзія
96.	Inclusive education	ներառական կրթություն	inklüziv təhsil	Інклюзіўная адукацыя	ინკლუზიური განათლება	Educație incluzivă	Інклюзивна освіта
97.	Informal education	ոչ ֆორმალ կրթություն	informal təhsil	Інфармальная адукацыя	ინფორმალური განათლება	Educația informală	Позаформальна освіта
98.	Initial teacher education	դասավանդման սկզբնական մակարդակ	ilkin müəllim hazırlığı	Першапачатковая педагогічная адукацыя	პირველდაწყებითი პედაგოგიური განათლება	Formarea inițială a profesorilor	Підготовка вчителів
99.	Initial training	նախնական վերապատրաստում	ilkin təlim	Пачатковая прафесійная падрыхтоўка	პირველდაწყებითი ტრენინგი	Formarea inițială	Підготовка спеціалістів/ педагогів
100.	In-service training	վերապատրաստում առանց աշխատանքի ընդհատման	ixtisasartırma təlimi	Падрыхтоўка без адрыву ад вытворчасці	პროფესიული განვითარების ტრენინგი	Servicii de formare	Післядипломна (педагогічна) освіта
101.	Instrument (political)	փաստաթուղթ, գործիք (քաղաքական)	alət (siyasi)	Інструмент	ინსტრუმენტი (პოლიტიკური)	Instrument (politic)	(політичний) інструмент

102.	Integration	ինտեգրում	inteqrasiya	Інтэграцыя	ინტეგრაცია	Integrare	Інтеграція
103.	Interactive teaching	փոխներգործուն /ինտերակտիվ/ ուսուցում	interaktiv öyrətmə	Інтэрактыўнае навучанне	ინტერაქტიული ი სწავლება	Învățare interactivă	Інтерактивне навчання
104.	Intercultural dialogue	միջմշակութային երկխոսություն	mədəniyyətlərar ası dialoq	Міжкультурны дыялог	ინტერკულტურული დიალოგი	Dialod intercultural	Міжкультурний діалог
105.	Intercultural education	միջմշակութային կրթություն	mədəniyyətlərar ası təhsil	Міжкультурная адукацыя	ინტერკულტურული განათლება	Educație interculturală	Міжкультурна освіта
106.	Interdisciplinarity	միջդիսციპլինար, միջառարկայական	fənlərarası əlaqə	Міждысцыпліна рнась	ინტერდისციპლინურობა	Interdisciplinaritate	Міжпредметність
107.	International frameworks	միջազգային շրջանակներ	beynəlxalq çərçivə	Міжнародныя рамкі / рамачныя дакументы	საერთაშორისო ჩარჩოები	Cadre internaționale	Міжнародні рамкові документи
108.	Intolerance	Անհանդուրժող ականություն	dözümsüzlük	Нецярпімасць	არატოლერანტობა	Intoleranța	Нетолерантність

109.	Involvement	ներգրավվում	cəlb olunma	Уклучэнне / далучэнне / удзел	ჩართულობა	Implicare	Залучення
110.	Leadership	ատաղնորդութի ուն, ղեկավարութի ուն	liderlik	Лідарства	ლიდერობა	Conducere	Лідерство
111.	Learn to live together	սովորել միասին ապրել	birlikdə yaşamağı öyrənmək	Вучыцца жыць разам	ვსწავლობთ, რათა ვიცხოვროთ ერთად	Să învățăm să trăim împreună	Вчимосся жити разом
112.	Learner- centeredness	աշակերտական տրոն ուսուցում	şagirdəyönəlmış	Арыентаванасць на навучэнцаў / асобасна- арыентаваны падыход	მოსწავლეზე ორიენტირება	Orientarea profesională	Зосередженість на учню
113.	“Learning and living democracy for all”	“ապրել և սովորել ժողովրդավար ությունն բոլորի համար”	hamı üçün demokratiya naminə öyrənmək və yaşamaq	«Навучанне дэмакратыіі жыццё ў дэмакратыі для ўсіх»	„ყველა ვსწავლობთ დემოკრატიის შესახებ და ვცხოვრობთ დემოკრატიულ საზოგადოებაში ო“	„Învățând și trăind în democrație”	«Жити та навчатися в демократії»

114.	Learning environment	կրթական միջավայր	təlim mühiti	Вучэбнае асяроддзе	სასწავლო გარემო	Mediu de învățare	Навчальне середовище
115.	Local community	տեղական համայնք	yerli icma	Мясцовая супольнасць	ადგილობრივი საზოგადოება	Comunitatea locală	Місцева громада
116.	Mainstream (EDC/HRE)	հիմնական ուղղություն (ԺՔԿ/ՄԻԿ)	rəsmi (DVT/iHT)	Уключаць (ВДГ/АПЧ) у асноўны напрамак	მეინსტრირი (დემოკრატიული მოქალაქეობისთვის განათლება და ადამიანის უფლებათა სწავლება)	Principiile (ECD/EDO)	Включати (ОДГ/ОПЛ) до загальних напрямів освітньою діяльністю
117.	Media	մեդիա	media	Медыя	მედია	Media	ЗМІ
118.	Mediation	միջնորդություն	vasitəçilik	Медыяцыя / пасрэдніцтва	მედიაცია	Mediere	Медіація
119.	Methodology	մեթոդաբանություն	metodologiya	Метадалогія	მეთოდოლოგია	Metodologie	Методологія (для окреслення освітніх напрямів та принципів) / методика (для опису форм та методів навчання)

120.	Minority	փոքրամասնություն	azlıqlar	Меншасць	უმცირესობა	Minoritate	Меншина
121.	Modelling of values (behaviour, attitudes, dispositions)	արժեքների մոդելավորում (վարքագծի, վերաբերմունքի, դիրքորոշման)	dəyərlərin modelləşdirilməsi (davranış, münasibət, təmayüllər)	Мадэляванне каштоўнасцей (паводзін, стаўлення, схільнасцей)	ღირებულებების (ქცევის, დამოკიდებულების, განწყობის) მოდელირება	Modelarea de valori (comportamente, atitudini, dispoziții)	Моделювання ціннісних орієнтацій (поведінки, ставлення, готовності до дій)
122.	Moderator (moderation)	մոդերատոր (մոդերացիա)	moderator	Вядучы / мадэратар (мадэрацыя)	მოდერატორი (მოდერაცია)	Mooderator (moderare)	Модератор (модерування)
123.	Multicultural education	բազմամշակութային կրթություն	multikultural təhsil	Мультикультурная адукацыя	მულტიკულტურული განათლება	Educație multiculturală	Мультикультурная освіта
124.	Multiperspectivity	բազմահեռանկարային	çox nəzər nöqtəsindən baxış	Шматперспектыўнасць	მულტიპერსპექტიულობა	Multiperspectivitate (multilateral)	Багаторакурсність
125.	Multiple identity	բազմակի ինքնություն	çoxsaylı mənsubiyyət (identiklik)	Мультиідэнтычнасць	მრავლობითი იდენტობა	Identitate multiplă	Множинна ідентичність
126.	Newsletter	տեղեկագիր	xəbərlər bülleteni	Інфармацыйны бюлетэнь	საინფორმაციო ბიულეტენი	Buletin informativ	Бюлетень

127.	Non-formal education	նչ ֆորմալ կրթություն	qeyri-formal təhsil	Неформальная адукацыя	არაფორმალური განათლება	Educație non-formală	Неформальна освіта
128.	Non-violent	նչ բռնի	qeyri-zorakı	Негвалтоўны	არაძალადობრივი	Non-violent, pașnic	Ненасильницький
129.	Ongoing training	շարունակական վերապատրաստում	davamlı təlim	Неперарыўнае навучанне	მიმდინარე წვრთნა	Formare continuă	Безперервне навчання
130.	Participate in decision making	մասնակցությունն որոշումների կայացմանը	qərar qəbuletmədə iştirak	Удзельнічаць у прыняцці рашэнняў	გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობა	Participare în luarea deciziilor	Брати участь у прийнятті рішень
131.	Participate in the community	մասնակցությունն համայնքային կյանքին	icma işlərində iştirak	Удзельнічаць у жыцці супольнасці	თემის ცხოვრებაში მონაწილეობა	Participare în comunitate	Брати участь у житті громади
132.	Participation in society	մասնակցությունն հասարակական կյանքին	ictimai həyatda iştirak	Удзел у жыцці грамадства	საზოგადოებრივ პროცესებში მონაწილეობა	Participare în societate	Брати участь у житті суспільства

133.	Participatory approach	ընդհանուր մոտեցում	iştirakçı yanaşması	Партысіпатыўны падыход / Падыхад, заснаваны на шырокім удзеле (зацікаўленых)	მონაწილეობითი მიდგომა	Abordare participativă	Підхід, що базується на участі
134.	Participatory teaching	մասնակցային դասավանդում	iştirakçı təlimi	Сумеснае навучанне	მონაწილეობითი / ერთობლივი სწავლება	Predare participativă	Навчання, що базується на участі
135.	Partnership	գործընկերություն	əməkdaşlıq	Партнёрства	პარტნიორობა	Parteneriat	Партнерство
136.	Peace education	խաղաղության ուսուցանում	sülh naminə təhsil	Выхаванне ў духу міралюбства, згоды	მშვიდობისათვის განათლება	Educație pentru pace	Освіта заради миру
137.	Peer-assessment	հավասարակիցների գնահատում	həmyaşdların bir-birini qiymətləndirməsi	Узаемаацэньванне	თანატოლების შეფასება	Evaluare egală	Взаємне оцінювання/ оцінювання однолітками
138.	Personal/ social education	անհատական/ սոցիալական ուսուցում	Fərdi /sosial təhsil	Асабістая / сацыяльная адукацыя	პიროვნული/ სოციალური განათლება	Educație personală / socială	Особиста/ соціальна освіта
139.	Plurilingual competence	բազմալեզու կոմպետենտության	çoxdillilik səriştəsi	Кампетэнтцыя шматмоўнасці	მრავალენობრივი კომპეტენცია	Competențe plurilingve	Багатомовна компетентність

140.	Policy	քաղաքականություն	siyasət	Палітыка	პოლიტიკა	Politică	Політика
141.	Policy maker	քաղաքականության մշակող	qərar qəbul edən	Распрацоўшчык палітыкі (ў галіне адукацыі) / асобы, якія вызначаюць (адукацыйную) палітыку	პოლიტიკის განმსაზღვრელი	Factor de decizie politică	Урядовець / управлінець / той, хто визначає політику
142.	Political literacy	քաղաքական գրագիտություն	siyasi savadlılıq	Палітычная граматнасць	პოლიტიკური წიგნიერება	Alfabetizare politică	Обізнаність у сфері політики
143.	Pre-service training	նախնական վերապատրաստում	ilkın müəllim hazırlığı	Папярэдняя падрыхтоўка / навучанне перад пачаткам працы	საუნივერსიტეტო პროფესიული მომზადება	Formare inițială	Професійна підготовка вчителів
144.	Problem-based learning	խնդիրների վրա հիմնված ուսուցում	problem əsaslı öyrənmə	Праблемна-арыентаванае навучанне	პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლა	Probleme concentrate pe învățare	Проблемне навчання
145.	Problem-focused learning	հարցակենտրոն ուսուցում	problem yönümlü öyrənmə	Праблемна-арыентаванае навучанне	პრობლემაზე ორიენტირებული სწავლა	Învățarea centrată pe problemă	Проблемно-орієнтоване навчання
146.	Problem solving	խնդրի լուծում	problem həlletmə	Вырашэнне праблем	პრობლემის გადაჭრა	Rezolvarea (soluționarea) problemelor	Вирішення проблем

147.	Process of participation	մասնակցութեան գործընթաց	iştirak prosesi	Працэс удзелу	მონაწილეობის პროცესი	Procesul de participa	Процес участі
148.	Promotion of democracy	Ժողովրդավարության առաջնություն	demokratiyanın təbliği	Пашырэнне прынцыпаў дэмакратыі	დემოკრატიის ხელშეწყობა	Promovarea democrației	Поширення принципів демократії
149.	Protection of democracy	Ժողովրդավարության պաշտպանություն	demokratiyanın müdafiəsi	Абарона дэмакратыі	დემოკრატიის დაცვა	Protectia democrației	Захист демократії
150.	Quality assurance	որակի ապահովում	keyfiyyətin təminatı	Забеспячэнне якасці	ხარისხის უზრუნველყოფა / ხარისხის მართვა	Asigurarea calității	Забезпечення якості
151.	Radicalization	արմատականացում	radikallaşma	Радыкалізм	რადიკალიზაცია	Radicalizarea	Радикалізація
152.	Religion and belief	կրոն և դավանանք	din və iman	Рэлігія і перакананні	რელიგია და რწმენა	Religie și credință	Релігія та віра

153.	Remembrance	հիշողություն, հիշեցում	anım (yaddaş)	Памяць	კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულების აღკვეთა, კაცობრიობის მიერ მიღებული გამოცდილების სწავლების საუძველზე	Recapitulare	Спогад
154.	School inspector	դպրոցի տեսուչ	məktəb müfəttişi	Школьны інспектар	სკოლის ზედამხედველ ი	Inspector școlar	Шкільний інспектор
155.	Self-assessment	ինքնագնահատ ում	özünüqiymətlənd irmə	Самаацэнка	თვითშეფასება	Autoevaluate	Самооцінюванн я
156.	Self-confidence	ինքნადასტოვ ություն	özünə inamlı	Упэўненасць у сабе	თვითრწმენა / თავდაჯერებუ ლობა	Încrederea în sine	Самовпевненіст ь
157.	Self-reflection	ինքნააზროვნ ում	şəxsi refleksiya	Самарэфлексія	თვითრეფლექს ია	Autoreflexie	Саморефлексія

158.	Service-learning (community service projects)	ուսուցողական ծառայություններ (հասարակական աշխատանքի նախագծեր)	sosial xidmətlər layihəsi	Навучанне грамадскай дзейнасці / практика рэалізацыі грамадска-карысных праектаў	მომსახურების პრაქტიკული სწავლება (საზოგადოებრივი მომსახურების პროექტები)	Serviciile de învățare (proiecte comunitare)	Сервісне навчання (проекти служіння громаді)
159.	Shared responsibility	ընդհանուր պատասխանատվություն	bölüşdürülmüş məsuliyyət	Падзяляемая (сумесная, супольная, ўзаемная) адказнасць	საერთო პასუხისმგებლობა	Pasarea responsabilității	Розподілена відповідальність
160.	Skill	հմտություն	bacarıq	Навык, умение	უნარი	Abilitate	Навички
161.	Social action	սոցիալական ակցիա	sosial fəaliyyət	Сацыяльнае дзеянне	სოციალური ქცევა	Activitate socială	Соціальна дія
162.	Social (cultural) diversity	սոցիալ (մշակութային) բազմազանություն	sosial (mədəni) müxtəliflik	Сацыяльная (культурная) разнастайнасць	სოციალური (კულტურული) მრავალფეროვნება	Diversitatea socială (culturală)	Соціальна (культурна) різноманітність
163.	Social (cultural) identity	սոցիալ (մշակութային) ինքնություն	sosial (mədəni) mənsəbiyyət	Сацыяльная (культурная) ідэнтычнасць	სოციალური (კულტურული) იდენტობა	Identitate socială (culturală)	Соціальна (культурна) ідентичність

164.	Social cohesion	սոցիալական համախմբված ություն	sosial birlik	Сацыяльная згуртаванасць (еднасць)	სოციალური ერთობა	Coeziune socială	Соціальна згуртованість
165.	Social commitment	սոցիալական պարտավորու թյուն	sosial öhdəlik	Сацыяльная адказнасць	სოციალური ვალდებულება	Comitet social	Соціальні зобов'язання
166.	Social justice	սոցիալական արդարություն	sosial ədalət	Сацыяльная справядлівасць	სოციალური სამართლიანობ ა	Dreptate socială	Соціальна справедливість
167.	Social skills	սոցիալական հմտություններ	sosial bacarıqlar	Сацыяльныя навыкі	სოციალური უნარები	Abilitate socială	Соціальні навички
168.	Solidarity-based outlook	համերաշխու թյան վրա հիմնված հեռանկար	həmrəyliyə əsaslanan nəzər nöqtəsi	Светапогляд, заснаваны на салідарнасці	სოლიდარობაზე დაფუძნებული მსოფლმხედვე ლობა	Solidaritate bazată pe perspectivă	Солідарність
169.	Special education	հատուկ կրթություն	xüsusi təhsil	Спецыяльная адукацыя	სპეციალური განათლება	Educație specială	Спеціальна освіта

170.	Special (education) teacher	հատուկ (կրթություն) ուսուցիչ	xüusi təhsil müəllimi	Настаўнік-дэфектолаг, педагог (настаўнік) спецыяльнай адукацыі, спецыяльны педагог	სპეციალური (განათლება) მასწავლებელი	Formarea profesorilor (educarea) specială	Вчитель із спеціальної освіти
171.	Stakeholder	շահագրգիռ կողմ	maraqlı tərəf	Зацікаўлены ўдзельнік (бок)	დაინტერესებული მხარე	Părți interesate	Зацікавлена особа/стейкхолдер
172.	Strategy	ռազմավարություն	strategiya	Стратэгія	სტრატეგია	Strategie	Стратегія
173.	Student engagement	սովորողների ներգրավում	şagirdlərin iştiraka cəlb edilməsi	Зацікаўленасць навучэнцаў	მოსწავლეთა ჩართულობა	Angajarea studenților	Залучення студентів
174.	Student-centred (methodology)	ուսանողական, աշակերտական տրոն (մեթոդաբանություն)	şagirdyönümlü metodologiya	Арыентаваная на навучэнца (метадалогія)	მოსწავლეზე ორიენტირებული (მეთოდოლოგია)	Orienable spre student (metodologie)	Дитиноцентристка (методологія)
175.	Students council	ուսանողական, աշակերտական խորհուրդ	şagird şurası	Студэнцкі савет	მოსწავლეთა საბჭო	Consiliul studenților	Учнівська рада

176.	Summative assessment	ամփոփիչ գնահատում	summativ qiymətləndirmə	Выніковае ацэньванне	შემაჯამებელი შეფასება	Evaluare sumativă	Сумарне оцінювання
177.	Sustainability	կայունություն	davamlılıq	Устойліваць	მდგრადობა, სტაბილურობა	Sustenabilitate	Стійкість
178.	Sustainable development	կայուն զարգացում	davamlı inkişaf	Устойлівае развіццё	მდგრადი განვითარება	Dezvoltarea durabilă	Стійкий розвиток
179.	Task-based learning	խնդիրների վրա հիմնված ուսուցում	tapşırıǵa əsaslanan öyrənmə	Задачна-арыентаванае навучанне	ამოცანაზე დაფუძნებული სწავლა	Învățarea bazată pe sarcini	Навчання на основі завдань
180.	Teacher development	ուսուցիչի մասնագիտական զարգացում	müəllimin peşəkar inkişafı	Павышэнне кваліфікацыі настаўнікаў	მასწავლებელთა განვითარება	Dezvoltarea cadrului didactic	Розвиток вчителя
181.	Teacher education	ուսուցչի ուսուցում	müəllim hazırlığı	Педагогічная адукацыя	მასწავლებელთა განათლება	Educarea cadrului didactic	Підготовка вчителя
182.	Teacher educator	ուսուցանող ուսուցիչ	pedaqoji ali məktəb müəllimi	Выкладчыкі для педагогаў	მასწავლებელთა განათლებაზე პასუხისმგებელი პირი	Învățătorul cadrului didactic	Спеціаліст, що навчає вчителя

183.	Teaching “about, through and for” human rights	ուսուցում մարդու իրավունքների <<մասին, միջոցով, համար>>	insan hüquqları “barədə, vasitəsilə və naminə” öyrətmə	Навучанне «аб, праз і дзеля» правоў чалавека	სწავლება ადამიანის უფლებათა შესახებ, ადამიანის უფლებათა საშუალებით და ადამიანის უფლებათა დასაცავად	Predarea "despre, prin și pentru" drepturile omului	Навчання «про, через, для» прав людини
184.	Teaching activity	մանկավարժական գործունեություն	öyrətmə fəaliyyəti	Педагогічна діяльність	სწავლების მიზნით გახორციელებული აქტივობა	Activitate didactică	Навчальна дія
185.	Teaching method	դասավանդման մեթոդիկա	öyrətmə metodu	Метод навчання	სწავლების მეთოდი	Metode de învățare	Навчальний метод
186.	Teaching strategy	ուսուցման ռազմավարություն	öyrətmə strategiyası	Стратегія навчання	სწავლების სტრატეგია	Strategii de învățare	Навчальна стратегія
187.	Teaching technique	ուսուցման տեխნიკა	öyrətmə texnikası	Прийом навчання	სწავლების ტექნიკა	Tehnici de învățare	Навчальна технологія

188.	Tolerance of ambiguity	հանդուրժողականություն երկխոսատույթան նկատմամբ	qeyri-müəyyənliyə qarşı dözümlülük	Цярпімасць (талерантнасць) у дачыненні да неадназначнасці	გაურკვევლობისადმი შემწყნარებლური დამოკიდებულება	Toleranță ambiguă	Прийняття невизначеності та неоднозначності
189.	Tool (teaching)	գործիք (ուսուցման)	öyrətmə alətləri	Сродак / інструмент (навчання)	ინსტრუმენტი (სასწავლო)	Instrument (de predare)	Засіб (навчання)
190.	Topical issue	արդիական հարց	aktual məsələ	Актуальная проблема (пытанне)	აქტუალური საკითხი	Chestiuni de actualitate	Основна проблема
191.	Trainer	վերապատրաստող	təlimçi	Трэнер / інструктар	ტრენერი	Treiner	Тренер
192.	Universal culture of human rights	մարդու իրավունքների համընդանուր մշակույթ	universal insan hüquqları mədəniyyəti	Усеагульная культура правоў чалавека	ადამიანის უფლებათა საყოველთაო კულტურა	Cultură universală despre drepturile omului	Універсальна культура прав людини
193.	Value	արժեք	dəyər	Каштоўнасць	ღირებულება	Valoare	Цінність
194.	Values/ moral education	արժեքներ / բարոյագիտական կրթություն	dəyərlər /məənəviyyat təhsili	Маральнае выхаванне	ღირებულებებზე ორიენტირებული/მორალური განათლება	Valori / educație morală	Ціннісна орієнтація/ моральна освіта

195.	Value diversity	արժեքների բազմազանություն	dəyərlər müxtəlifliyi	Цаніць разнастайнасць	მრავალფეროვნების დაფასება	Diversitate de valori	Ціннувати різноманіття
196.	Value-oriented knowledge	արժեքահեն գիտելիք	dəyərlərə yönələn bilik	Каштоўнасна-арыентаваныя веды	ღირებულებებზე ორიენტირებული ცოდნა	Valori orientate pe cunoștințe	Ціннісно-орієнтовані знання
197.	Value-centred education	արժեքակենտրონ կրթություն	dəyərlərə əsaslanan təhsil	Каштоўнасна-арыентаваная адукацыя	ღირებულებებზე ორიენტირებული განათლება	Valori centrate pe educație	Освіта, що базується на цінностях
198.	Whole school approach	դպրոցական համակարգի մոտեցում	ümumməktəb yanaşması	Агульнашкольны падыход	საერთო სასკოლო მიდგომა	Abordarea întregii școli	Загальношкільний підхід
199.	Whole-school culture	դպրոցական համակարգի մշակույթ	ümumməktəb mədəniyyəti	Агульнашкольная культура	სკოლის ერთიანი კულტურა	Abordarea întregii culturi	Загальна шкільна культура
200.	Youth worker	երիտասարդ աշխատող	gənclərlə işləyənlər	Спецыяліст па працы з моладдзю	ახალგაზრდული მუშაკი	Muncitor tânăr	Молодіжний працівник

This compilation of Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education related terms and their equivalents in Armenian, Azerbaijani, Belarusian, Georgian, Romanian and Ukrainian is developed in cooperation with the national EDC/HRE experts, education professionals and decision makers. It is recommended to use to ensure quality of EDC/HRE translation and interpretation. In cases where several variants of translation are suggested, the equivalent depends on a context and the choice belongs to a translator/interpreter.

The Council of Europe is the continent's leading human rights organisation. It comprises 47 member states, 28 of which are members of the European Union. All Council of Europe member states have signed up to the European Convention on Human Rights, a treaty designed to protect human rights, democracy and the rule of law. The European Court of Human Rights oversees the implementation of the Convention in the member states.

www.coe.int

The European Union is a unique economic and political partnership between 28 democratic European countries. Its aims are peace, prosperity and freedom for its 500 million citizens – in a fairer, safer world. To make things happen, EU countries set up bodies to run the EU and adopt its legislation. The main ones are the European Parliament (representing the people of Europe), the Council of the European Union (representing national governments) and the European Commission (representing the common EU interest).

<http://europa.eu>

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE